

LUMINĂ

Școala serală, într-un sat din regiunea Argeș, undeva la jumătatea drumului dintre Găești și Tîrgoviște. Douăzeci de oameni ascultă explicațiile tinărului profesor de matematică și își iau notițe. Mă uit la miinile lor. Palmele nu se văd — numai brațele arse de soare, puternice, pe care strălucesc argintiu ceasurile. Elevul acela din prima bancă (frunte înaltă, severă, ochelari) — dar nu numai el, ci și ceilalți, toți — cu îmbrăcămintea corectă, cu gesturile de o demnitate măsurată — par oameni care de ani și ani nu s-au îndelețnicit cu altceva decît cu studiul. Observa nu știu cîta oară cît de puțin seamănă muncitorii de azi cu imaginea tradițională a vechilor lucrători, cu miinile negre de ulei, cu funingine pe sprincene. Pe cei de aici i-am văzut venind la școală. Nici o treime din ei n-au sosit pe jos. În curte se află un lung rastei în care sînt așezate bicicletele. Alături, citeva motocicletele...

S-a întunecat și cineva aprinde lumina. Creioanele aleargă mai repede pe hîrtia care — mi se pare — s-a întunecat la un moment dat ușor. Întreb din ochi pe tovarășul cel mai apropiat. Nu înțelege. Îi arăt becul. Diferența era aproape imperceptibilă,

o clipă mi s-a părut că mă înșel. Dar nu e o părere: lumina are o ușoară, foarte ușoară pulsație, pe care cel de lingă mine, obișnuit cu ea, n-o mai percepe. Îi arăt în șoaptă ce mă nedumerește și, surinzînd, îmi explică. Școala primește lumină de la același transformator ca și sondele de pe dealurile din jur, locul de muncă al elevilor. Cînd pompele sondelor fac o mișcare de aspirație, se consumă mai multă energie electrică și atunci lumina slăbește ușor. E ca și cum de aici, din clasă, ar participa și elevii la eforturile sondelor.

Luminile prietenoase ale sondelor alunecă peste miinile elevilor, peste tablă, peste catalog — și parcă fiecare dintre cei de aci și fiecare lucru din clasă căpătă în lumina aceasta, care trăiește, un plus de noblețe și de măreție. Oamenii de aici, din bănci, vorbesc cu sondele prin intermediul luminii.

Și mă gîndesc la frumusețea școlii de azi, care își deschide larg porțile pentru acești oameni, făuritori a tot ce e bun pe lume. Lor și copiilor lor, școala noastră le dă posibilitatea de a-și însuși un tezaur nelimitat de cunoștințe. Tuturor oamenilor muncii, tuturor copiilor oamenilor

muncii, școala de azi — care se călăuzește după lumina aceleiași învățători ca și activitatea productivă — le dă puțința de a deveni muncitori de înaltă calificare, ingineri, savanți. Grea ca o lespede, umbra a acoperit pînă și amintirea școlii de altă dată, a școlii de demult, cu porțile închise pentru copiii oamenilor muncii, menită să educe odraslele exploataților în spiritul urii față de om...

Legătura prin intermediul luminii dintre școală și muncă, dintre școală și viață, este trainică și neîntreruptă. Lumina îi se dăruie tuturor celor care au nevoie de ea, celor care s-au luptat generații de-a rîndul pentru a o cîștiga. Mîlcoane de copii, de tineri, de oameni maturi învață pe băncile școlilor, zeci de mii de învățători și profesori îi instruiesc și educă.

Acum, la început de an școlar, pentru viața lor tot mai frumoasă, mai bogată, mai plină, pentru minunatele perspective care se deschid mereu mai larg înaintea lor, cu toții își exprimă încă o dată profunda lor recunoștință partidului, celui mai mare făuritor de lumină din istoria poporului nostru.

FLORIN MUGUR



Vera Nițescu Veslovschi: Pionieră

Din nou la școală

(Urmare din pag. 1)

rit în acest an numărul școlilor în care se experimentează instruirea elevilor direct în producție în cite o zi pe săptămînă. Rezultatele obținute de cele 45 de școli medii care au experimentat pînă acum instruirea sistematică în producție sînt deosebit de promițătoare. Depășindu-se faza primară, în care au fost de rezolvat multe probleme de organizare, în cele peste o sută de școli în care se realizează acum instruirea elevilor direct în producție se va putea acorda mai multă atenție conținutului, nivelului instruirii.

Un sprijin însemnat în legarea învățămîntului de producție îl pot da profesorii și maiștrilor organizațiile sindicale din școli. Ele pot sprijini cel mai bine colectivele pedagogice în rezolvarea problemelor de ordin material ce se ridică în această direcție, astfel încît munca pentru legarea instrucției teoretice de cea practică să nu fie stingherită. Începînd de la sprijinul acordat pentru înzestrarea școlii cu utilaj și materiale de lucru, de la stabilirea unei legături trainice cu organizațiile sindicale din întreprinderile în care se desfășoară practica, și terminînd cu consfăturile de producție pe problemele cele mai însemnate ale legării școlii de viață, cu larga popularizare a experienței înaintate dobîndite în această direcție — în toate domeniile, deci, organizația sindicală poate să ajute colectivul școlii să-și ducă la bun sfîrșit sarcinile, să înscrie succese din care să tragă folos atît școala respectivă cît și învățămîntul întreg.

Zi de zi învățămîntul nostru își sporește exigența față de profesor, de cel care muncește direct și permanent cu elevii. Dar el nu poate fi lăsat singur. Alături de dînsul sînt și trebuie să fie permanent organele de îndrumare și control ale învățămîntului, în activitatea cărora trebuie să se înregistreze o mai pronunțată îmbrăcămîntare. Controlul și îndrumarea să se îndrepte mai stăruitor asupra modului cum se muncește cu elevii în clasă, asupra problemelor de conținut ale învățămîntului, asupra nivelului ideologic, științific, metodic al lecțiilor. Prin organele de îndrumare și control, atît secțiile de învățămînt cît și Ministerul Învățămîntului și Culturii trebuie să fie bine și la timp informate asupra muncii duse în școli pentru pregătirea elevilor. Aceasta le va ajuta să îndrume mai operativ decît pînă acum activitatea instructiv-educativă din școli.

Învățămîntul nostru în plină ascensiune cere o calitate înaltă a muncii învățătorilor și profesorilor. Pentru aceasta le pune la

îndemină mijloace care să-i ajute: cursuri de perfecționare, forme colective de colaborare pe linia specialității și metodice, literatură pedagogică etc. Trebuie arătat în acest sens că Institutul de științe pedagogice are datoria ca, pe baza cercetărilor științifice, să elaboreze mai multe materiale care să vină direct în sprijinul cadrelor didactice. E de așteptat ca cercetătorii Institutului de științe pedagogice să meargă cu un pas înaintea cadrelor didactice pentru a le ajuta efectiv, să indice soluții judicioase în complexe probleme pedagogice pe care le pune dezvoltarea învățămîntului nostru. Este bine ca institutul să antreneze în munca de cercetare cît mai

multe cadre care lucrează nemijlocit în școală, aceasta fiind desigur în folosul învățămîntului, al muncii pentru ridicarea nivelului științific al predării.

Sîntem în prima zi a anului școlar. În fața noastră, a tuturor celor ce muncim pe tărîmul învățămîntului stau acum toate sarcinile unui nou an de muncă. Îndeplinirea lor cu cele mai bune rezultate depinde de hotărîrea noastră de a desășura o muncă de calitate. Exemplul minunat pe care îl dau muncitorii din întreprinderi și șantiere ne însufleștește. Și noi, alături de ei, înțelegem și vrem să răspundem chemării partidului prin roadele tot mai bogate ale anului școlar ce se deschide.

Un moment important al revoluției noastre culturale

(Urmare din pag. 1)

măsura stabilită de Congresul al III-lea al P.M.R. de a se acorda gratuit manuale școlare pentru toți elevii din învățămîntul general (clasele I—VII), precum și celelalte măsuri luate de partid și guvern pentru crearea unor condiții tot mai favorabile de studiu fiilor oamenilor muncii de la orașe și sate: construcții de noi localuri de școli și săli de clasă, înființarea de noi internate, acordarea de burse.

În contrast cu dezvoltarea învățămîntului în țara noastră și în toate țările lagărului socialist, în statele capitaliste situația școlii este tot mai grea. Conform unei statistici prezentată de UNESCO în anul 1960, 45 la sută din tineretul de vîrstă școlară din întreaga lume capitalistică nu a frecventat nici o școală. Un imens procent de copii neșcolarizați se înregistrează în țările coloniale și dependente.

Anul acesta școala noastră va face un nou și hotărîtor pas înainte. La începutul acestui an școlar sînt cuprinși în clasa a V-a, pe întreaga țară, peste 99

la sută din promoția clasei a IV-a. Acest lucru înseamnă, de fapt, încheierea procesului generalizării învățămîntului de 7 ani în patria noastră, exprimă puternicul avînt spre cultură al poporului nostru și dovedește marile posibilități create în acest scop de regimul democratic popular.

Cuprînderea tuturor copiilor de vîrstă școlară în învățămîntul de 7 ani reprezintă, așa cum sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R., un important moment al revoluției culturale care se desfășoară cu succes în patria noastră.

Insemnatele progrese care s-au înregistrat în învățămîntul nostru în anii regimului democratic popular umplu de bucurie inimile tuturor oamenilor muncii din patria noastră, îi însuflețesc pe învățători și profesori la o muncă plină de avînt pentru realizarea obiectivelor puse în fața învățămîntului de către partid și guvernul R.P.R.

Acum sarcina de bază a tuturor organelor de învățămînt și a tuturor învățătorilor și profesorilor este de a menține la cursuri toți elevii cuprinși în școală. Conducerea școlilor, în colaborare cu comitetele de părinți, au datoria să asigure în școli un climat cît mai potrivit pentru învățatură, astfel ca toți elevii să vină cu drag la cursuri. Cadrele didactice au datoria să depună toate eforturile pentru a realiza un nivel ridicat al muncii didactice, iar organele locale de învățămînt sînt chemate să le asigure posibilitatea de a-și îndeplini toate sarcinile școlare.

Școala noastră de bază, acum de 7 ani și în viitorul apropiat de 8 ani, are menirea să asigure pregătirea multilaterală a elevilor, să așeze temelii solide pregătirii lor ulterioare, pe care o vor primi fie în școli fie în munca în care se vor angaja. Elevii trebuie să capete în școala de 7 ani un larg orizont de cultură generală, să-și însușească temeinic cunoștințele predate, să-și formeze deprinderi de muncă și să fie educați în spiritul dragostei fierbinți față de patria noastră socialistă, în spi-

ritul păcii și al prieteniei între popoare. În întregul proces instructiv-educativ trebuie să se țină seama ca tineretul care se pregătește în școală, ajuns în producție, să poată valorifica din plin tehnica modernă a epocii socialiste, să participe activ la necontenita sporire a rodniciei muncii omenești în industrie și agricultură

Anul școlar care începe va rămîne în istoria învățămîntului nostru ca anul în care s-a realizat unul din însemnatele obiective ale revoluției noastre culturale — încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de 7 ani. Acum, cînd munca începe, faptul acesta ne mobilizează, ne trezește dorința de a face ca roadele lui să fie bogate, ca alături de procentul ridicat de cuprîndere a elevilor să se înregistreze un procent ridicat de promovabilitate a lor, ca linia ascendentă pe care o urmează școala să atingă un punct înalt și în ceea ce privește nivelul de cunoștințe al elevilor.

Bun venit

Flori ale patriei dragi,
Sosind în cetatea științei,
Dascăli voștri vă spun,
Bun venit!

V-așteaptă cartea, lumina
și visul...
V-așteaptă zborul spre aștri
Spre care astăzi se-nalță
surisul
Din ochii albaștri.

Ogoru-nirăjit și uriașe uzini,
Crescute sub roșul stindard,
Cer minte isteasă, meștere mîini
Și inimi ce ard.

Prof. B. NICOLAIE
Buzău

SPOR LA MUNCA, DRAGI ELEVI SI PROFESORI

Apreciam mult activitatea educatorilor

Mi s-a intimplat adesea sa stau de vorba cu tinerii care isi alegau drumul in viata si nu o data mi-au cerut sfatul in aceasta problema arzatoare a vietii lor. Tutorul le-am raspuns:

„Alegeti calea muncii in productie, desavirindu-va in aceasta timp studiile. Urmati acest sfat injelept pe care partidul l-a dat tineretului si veti trai o viata plina, bogata in roade!”

Si mi s-a intimplat nu o data, apoi, sa urmaresc drumul acestor tineri catre bucuriile pe care le da munca in productie, catre insusirea minunatelor taine ale stiintei si culturii. In uzine ei se formeaza alaturi de noi — muncitorii. In scoala gandirea lor prinde aripi sub indrumarea profesorilor. Tot mai puternica, mai strinsa devine legatura dintre munca si invatatura, dintre scoala si productie.

Noi, muncitorii, cunoastem si apreciem mult activitatea plina de abnegatie pe care o desfasoara educatorii tineretului. Ei sadesc in sufletele copiilor, incepand de la cei mai mici, care patrund pentru prima oara pe porțile școlilor, și până la cei mari, care se află pe pragul intrării în viață — mândria pentru mărețele realizări ale construcției socialiste, dragostea nețărmurată pentru patrie și pentru partid, dorința de a lupta fără preget pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului. Acestea sînt trăsăturile morale cele mai de preț care vor face din fiecare copil, din fiecare tînar, un om de ispravă, un constructor demn și priceput al vieții noastre noi.

Vă urez din toată inima, dragi învățători și profesori, succes în creșterea unor astfel de oameni, a unor astfel de constructori!

Al. Codescu

Erou al Muncii Socialiste

Să-i învățăm pe elevi să cunoască legile dezvoltării naturii și societății

Anul școlar 1961—1962 începe sub un dublu semn. Proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice arată clar liniile largi pe care se va dezvolta activitatea clasei muncitoare pentru a construi societatea comunistă. Visul tuturor oamenilor însetați de dreptate nu se mai îndreaptă spre „Utopia”; societatea fără exploatare există și se dezvoltă: e societatea din țările socialiste. Alt vis al omenirii, zborul în Cosmos, a căpătat primele realizări. Azi există doi oameni care au efectuat un astfel de zbor.

Noi, profesorii, avem sarcina de a pregăti pe elevii noștri să trăiască în această lume nouă cu perspectivele ei, altele decît cele de demult, cu cerințele ei, altele decît cele ale trecutului.

Elevii noștri trebuie să fie oameni noi și primele condiții pe care trebuie să le îndeplinească omul în noua sa situație este de a gândi corect și exact. Tehnica nouă este tehnica preciziei; această deosebit de mare precizie permite ca navele cosmice să fie plasate pe orbită. Maiorul Titov a arătat că omul se poate încadra în această precizie. Omul poate trăi în mijlocul matematicii.

Ideologia marxist-leninistă ne obligă la gîndirea corectă. Ea cere ca și în felul cum concepem societatea să excludem gîndirea aproximativă, concepțiile nebuloase. Construcția societății socialiste în U.R.S.S. a dovedit că activitatea economică și socială se poate dezvolta numai dacă se supune legilor și înțelegerii. Logica este o unealtă pentru înțelegerea lumii.

Pe elevii noștri să-i învățăm să cunoască legile dezvoltării naturii și societății pentru a le încredința transformarea naturii și societății.

Urez tovarășilor mei spor în munca din anul școlar 1961—62.

Acad. Gr. C. Moisiu

președintele Societății de științe matematice și fizice

O înaltă menire a cadrelor didactice

Începe un nou an școlar. El se deschide în zilele cînd întreaga omenire iubitoare de pace își manifestă hotărîrea nestrămătată de a lupta pentru înlăturarea primejdiei de război, pentru triumful ideilor păcii.

Oamenii școlii, învățătorii și profesorii reiau acum nobila lor muncă de educatori ai tinerelor generații. Multe dintre discuțiile pe care le vor avea acum, la început de an, cu elevii lor, vor fi legate, desigur, de problemele luptei pentru pace care a căpătat, în această perioadă, o însemnătate vitală pentru întreaga omenire. Ei le vor arăta că măsurile luate recent de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socia-

liste pentru întărirea capacității lor de apărare reprezintă o stavilă sigură în calea planurilor agresive ale adeptilor războiului și reflectă grija profundă pentru destinele omenirii, pentru salvarea păcii și securității internaționale, vor sublinia că, miștînd consecvent pentru dezarmarea generală și totală, pentru rezolvarea prin tratative a problemelor litigioase, Uniunea Sovietică, țările lagărului socialist, adresează tuturor oamenilor cinstiți de pretutindeni chemarea călduroasă de a-și uni eforturile în lupta pentru apărarea păcii.

Poporul nostru ca și toți oamenii iubitori de pace din lume, urmărește cu vigilență evoluția

Profesoratul — o mare operă de creație

Nu știu cum m-aș putea împărși pentru ca în aceste zile să salut cu adevărat, la intrare, miile de profesori ce poartă răspunderea creșterii omului comunist de mine încă de acum, de la vîrsta în care gîndurile și sentimentele elevilor sînt încă nebuloase.

Amintirile mele de școală nu s-au șters și n-am uitat pe nici unul dintre profesorii mei — nici meritele unora, nici micimile altora, nici acea contribuție hotărîtoare ce mi-a format de la început o imagine sănătoasă a lumii și stima pentru rațiune și om.

În preluarea pe care o dau astăzi muncii profesorilor e dreapta judecată a acelor amintiri, și respectul ce li-l port se împletește cu recunoștința ce-o păstrez tuturor profesorilor buni pe care i-am avut.

Am adus, ca orice școlar venit dintr-un biet cătun, în mințile profesorilor, lutul frust și simplu al unei ființe neștiutoare ce de abia deschidea ochii asupra lumii. Și ei au dat chip și duh și au făcut un om. Ei: G. Ibrăileanu, Mihai Carp, Ion Paul, Axinte Frunză, Al. Ionescu, Sibi, Velea, Neculau, Hulubei, profesorii mei de liceu, și modestul învățător din sat, Lăzărescu.

Afară de Mihai Carp, toți ceilalți sînt umbre. Și totuși, cu dragostea lor de om și cu concepțiile lor înaintate, trăiesc în mine și în toți ceilalți elevi ai lor, azi oameni în vîrstă, cum retrăiesc părinții în copiii lor.

Port de atunci o mare stimă pentru profesorii buni, pentru acei meșteri subtili întru făurirea oamenilor, după cum port și acum, după mai bine de un șert de veac, dispreț și ură pentru cei care, din răutate sau meschinărie, au încercat să ne stropsească sufletul.

Vă aduc salutul meu adînc, perseverenți și modești Demiurghi, cu credința că aveți dragostea de om, înțelegerea, răbdarea, bogăția sufletească, căldura și prestigiul înalt izvorit din toate acestea, pentru a da copiilor nu numai știința de carte, dar și educația care face cinste relațiilor dintre oameni.

Învățătura marxist-leninistă, concepția materialistă despre lume și societate sînt chează structuri sănătoase a omului nou.

Dragostea și ajutorul reciproc sînt reguli de viață într-o lume a păcii și bune înțelegeri, în care rațiunea e steaua polară.

Mi-ar fi plăcut nespun să fiu profesor. Aș fi socotit că-mi justifică cel mai bine rostul vieții. E, în profesoratul adevărat, o măreață operă de creație și o imensă satisfacție.

Dar poate că și scriitorul e, puțin, un profesor.

Demostene Botez

Întreg sprijinul nostru neprecupețit

Uzinele noastre moderne, cetăți ale tehnicii înaintate sînt, prin mij de fire, legate strîns de știință. Nici nu putem concepe stăpînirea acestor minunate lucrări ale gîndirii umane concretizate în mașinile și agregatele moderne fără un studiu aprofun-

dat al bazelor științei. Nu putem concepe viața unui muncitor constructor înaintat al socialismului fără bucuriile pe care le dă cunoașterea comorilor culturii și artei.

Sute și sute dintre muncitorii și tehnicienii noștri își continuă studiile. Tot mai numeroși sînt acei care se îndreaptă către școala medie serală a uzinei, către școala tehnică de maștri. O nouă promoție de tineri bursieri ai uzinei noastre pășeste în anul acesta în instituturile de învățămînt superior. În școala profesională și în școala tehnică a uzinei se pregătește, avînd la dispoziție cele mai bune condiții materiale, schimbul nostru de mine. La noi în uzină cifra celor care învață este de-a dreptul impresionantă. Și considerăm ca ai noștri și pe tinerii din școala medie care efectuează practica în uzina noastră. Este firesc deci, ca uzina să considere drept ale sale școlile în care învață muncitorii ei de astăzi și de mine și să le acorde toată grija. Este firesc și faptul că-i considerăm pe profesorii drept tovarăși ai noștri apropiați de muncă și că apreciem pe deplin însemnătatea sarcinilor care le-au fost încredințate.

Îi asigurăm pe elevii și profesorii de sprijinul nostru neprecupețit în întreg cursul noului an școlar și le urăm cu dragoste și căldură spor la muncă.

Sanda Rangheț

secretar al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

Ing. Gh. Dogaru

director general al uzinelor „Steagul roșu”

Lucruri firești

Începutul fiecărui an școlar este pentru noi, colectivității, un prilej de deosebită bucurie. În copiii care merg astăzi la școală vedem întruparea visurilor noastre de ieri și de azi. Visurile de ieri, cînd noi înșine copii, dorînd nespun să pătrundem cît mai adînc tainele științei de carte, trebuia să ne petrecem zilele desculți și flămînzîți, argătînd la boieri și chiaburi, păzînd vaca sau capra — singura avere a gospodăriei părintești. Visurile de astăzi, cînd mergînd mereu înainte pe drumul belșugului pe care ni l-a deschis partidul vedem perspectivele mereu mai luminoase ale muncii înfrățite. La această muncă elevii școlilor noastre — colectivității de mine — vor participa cu toate cunoștințele lor, ca tractoriști și mecanizatori frunțași,

agronomi și zootehnicieni pricepuți.

A trecut de mult timpul cînd pentru a-și trimite copiii la școală țărani muncitori trebuiau să facă sacrificii deosebite. Acum mersul la școală al tuturor copiilor noștri a devenit un lucru firesc. Partidul și guvernul se îngrijesc an de an să asigure condiții tot mai bune de învățatură copiilor noștri. Elevii primesc manuale gratuite, își continuă studiile în școlile medii, în școlile profesionale și tehnice, în instituțiile de învățămînt superior, fără ca părinții lor să plătească vreo taxă și primind de multe ori burse.

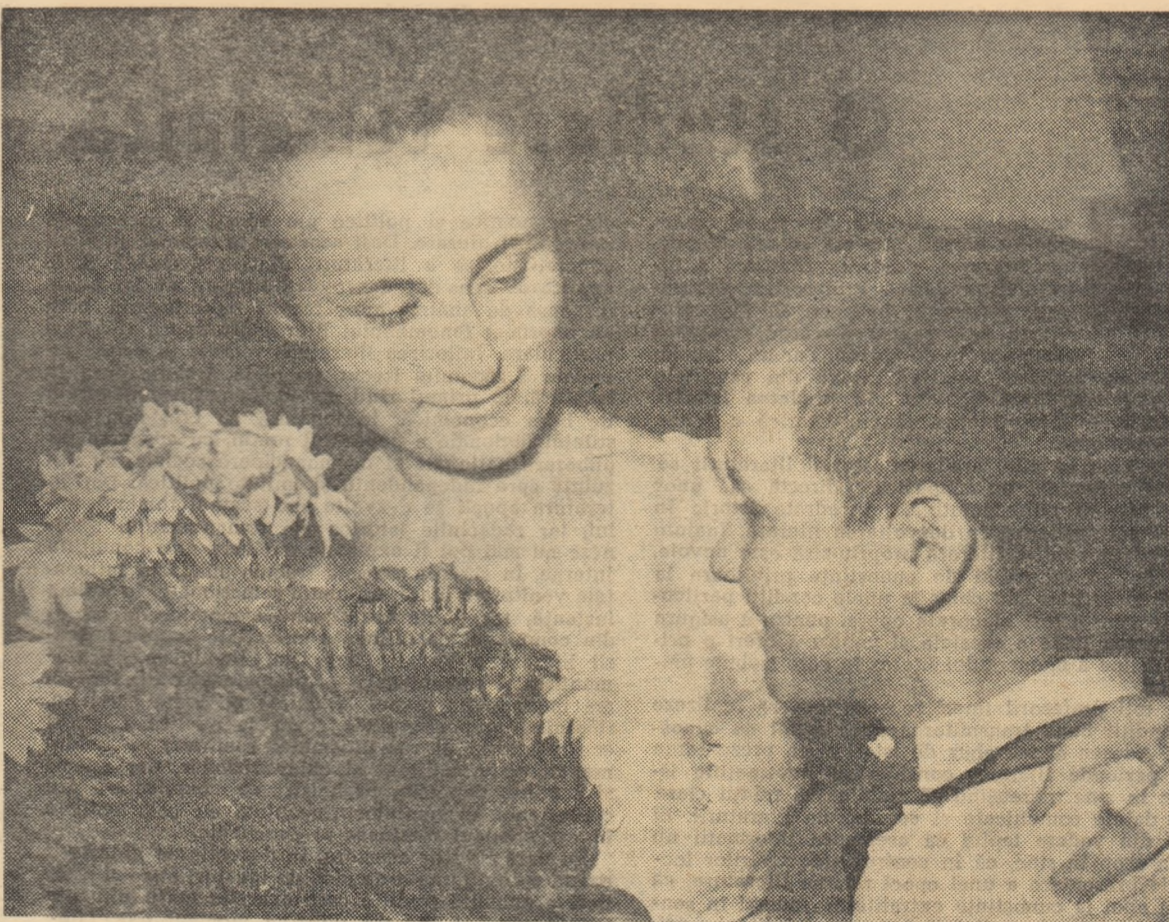
Și învățătorilor și profesorilor, care se bucură de dragostea și stima întregului popor pentru felul cum își desfășoară importanta lor activitate de creștere a tinerei generații, li se

crează an de an condiții tot mai bune pentru a-și desfășura munca. Recenta măsură luată de partid și guvern pentru mărirea salariilor cadrelor didactice vădește din plin grija pe care statul nostru o acordă oamenilor școlii.

Cu siguranța că activitatea fiecărei școli, munca însușită și pricepută a fiecărui învățător și profesor va contribui la realizarea marilor sarcini puse de partid în învățămîntului, urez din suflet tuturor celor care încep un nou an de muncă în școlile de pe întreg cuprinsul patriei mult succes în activitatea lor!

Nicolae Hudițeanu

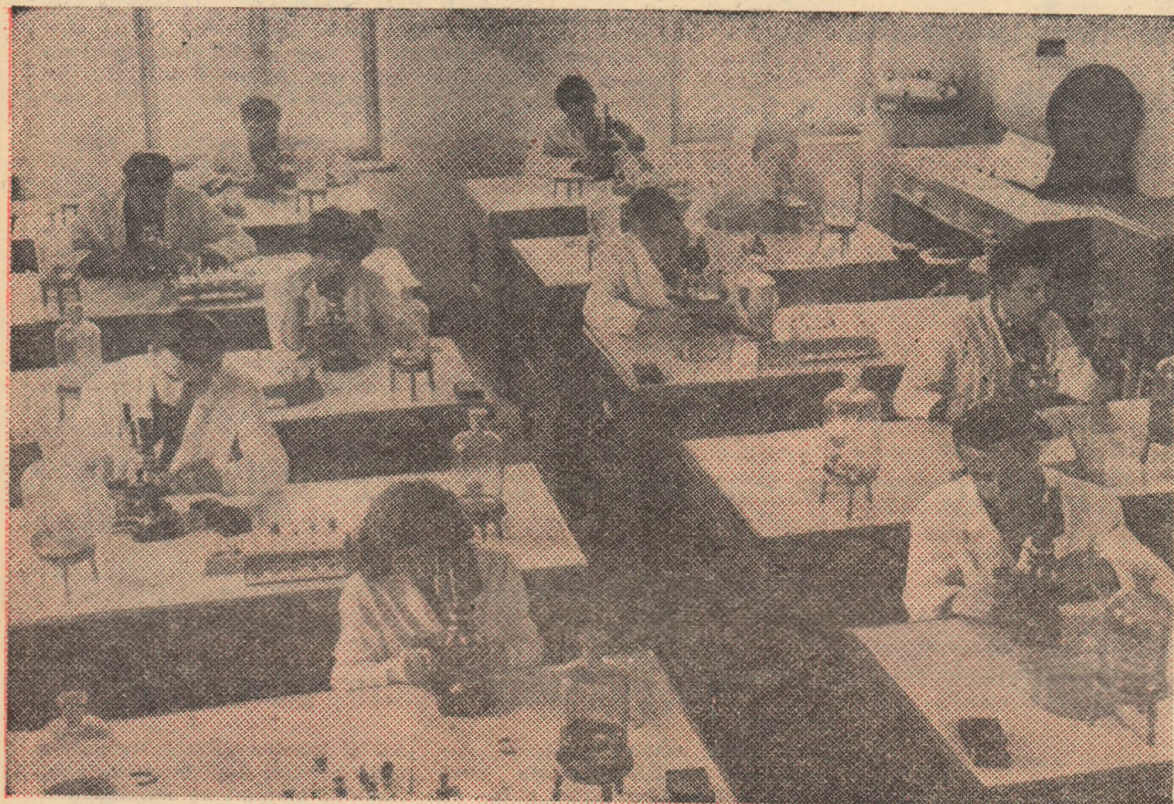
Erou al Muncii Socialiste
președintele G.A.C.
din Comana,
regiunea Dobrogea



Respectul elevului față de profesor și dragostea profesorului pentru elev — iată una din cheazăle succesului muncii de formare a tinerei generații

Spre noi succese in munca instructiv-educativă

În fața tablei pline de formule



Tot mai numeroase sînt școlile dotate cu laboratoare moderne asemenea celui al Școlii tehnice veterinare din București, pe care îl înfățișează fotografia noastră

Ajutor larg muncitorilor-elevi

Profesorii secției noastre serale au început noul an școlar hotărîți să-i ajute pe muncitorii-elevi să-și îmbogățească cunoștințele, să-și ridice nivelul de pregătire teoretică.

Prima măsură care s-a luat în școală în acest scop a fost aceea de a organiza în așa fel clasele încît să li se creeze tuturor tinerilor posibilitatea de a frecventa regulat cursurile. Cu ajutorul comisiilor de selecționare din întreprinderi au fost formate clase care funcționează în trei schimburi. De exemplu, tinerii muncitori care lucrează la aceleași mașini la fabrica „Independența”-Sibiu au fost încadrați și în școală în trei clase care-și țin cursurile alternativ.

Desigur însă că principalul nostru efort se îndreaptă spre asigurarea unui nivel cât mai ridicat al lecțiilor, spre folosirea metodelor celor mai adecvate condițiilor specifice de învățatură din școala serală.

Un loc deosebit printre acestea îl ocupă metodele menite să lege cât mai strîns munca din școală de activitatea pe care o desfășoară muncitorii-elevi în producție. Profesorii de matematică, fizică și chimie, de pildă, ținînd seama de rezultatele bune cîștigate anul trecut prin folosirea la lecții a exemplelor din întreprinderi, au lărgit documentarea lor în această privință. Ei au făcut, în timpul vacanței, numeroase vizite în uzinele și fabricile unde lucrează elevii, adunîndu-și un bogat material pe care-l vor folosi în predare. Profesorii de fizică și chimie au pregătit noi exemple concrete pe care le vor folosi ca ilustrare a unor legi și fenomene, iar profesorii de matematică au întocmit, cu datele culese din producție, probleme care vor trezi desigur mult interes din partea elevilor.

Locul de muncă al elevilor secției noastre serale diferă. Unii muncitori lucrează în întreprinderile metalurgice, alții în întreprinderi textile etc. Deoarece în anii trecuți unii elevi au cerut profesorilor să organizeze vizite la întreprinderile pe care nu le cunosc, pentru a urmări nemijlocit funcționarea unor aparate ce reprezintă aplicații la unele fenomene predate la lecții, s-a stabilit ca în noul an școlar să se facă, în măsura în care este posibil, unele vizite de acest fel la o serie de întreprinderi mai însemnate din oraș, ca și la hidrocentrala Sadu 5, unde li se vor

demonstra elevilor principiile de funcționare a unor mașini, a alternatorilor etc.

O grijă deosebită acordăm muncitorilor-elevi din clasele a VIII-a. Ținînd seama de faptul că unii dintre ei au întrerupt de mai mulți ani învățatura, profesorii au rezervat primele două săptămîni de școală pentru reîmprospătarea cunoștințelor anterioare. S-au făcut exerciții la matematică și fizică, s-au dat consultații la limba romînă și limba rusă. Elevii au fost îndrumați asupra felului cum să ia notițe, cum să învețe, cum să-și împartă timpul de studiu.

Dar tot de pe acum ne preocupăm și de pregătirea elevilor ultimei clase pentru examenul de maturitate. Pentru ei s-au organizat, în ziua liberă, ore de pregătire suplimentară. La matematică și fizică pregătirea a început în a doua săptămîna de școală, la limba romînă va începe după 15 septembrie, iar la celelalte materii urmează să înceapă spre sfîrșitul semestrului I.

Pentru îmbunătățirea permanentă a metodelor de predare, pentru ridicarea continuă a nivelului lor științific, cadrele didactice din școala noastră își vor intensifica în acest an activitatea de cercetare. Mai multe grupe de profesori studiază încă din anul trecut anumite probleme de metodică, a căror cercetare va fi dusă acum pînă la capăt. Printre acestea se numără, de exemplu, căile de stimulare a muncii independente a elevilor în clasă, mijloacele de asigurare a exprimării corecte a elevilor etc. Primele rezultate înregistrate în urma muncii de cercetare efectuate în anul școlar trecut au fost comunicate la două sesiuni didactico-științifice organizate în cadrul secției noastre serale, în urma cărora s-au putut concretiza unele concluzii utile. În anul școlar 1961-62, profesori ca A. Dumitrescu, Rodica Crăciun, Maria Bacal își continuă munca de cercetare cu privire la exprimarea corectă a elevilor, căutînd noi procedee care să asigure o astfel de exprimare. De asemenea, continuă și se vor dezvolta cercetările în vederea cit mai bune organizări a muncii independente desfășurate de elevi în clasă la matematică, chimie, fizică. Pentru discutarea rezultatelor obținute în aceste cercetări, ca și în altele care vor avea loc în cursul anului (indeosebi cu privire la fixarea cunoștințelor noi), au fost planificate trei sesiuni de comunicare.

Îngrijindu-se de cit mai buna desfășurare a instruirii și educării muncitorilor-elevi, conducerea secției serale pune un accent deosebit pe îndrumarea permanentă a muncii cadrelor didactice și pe popularizarea celor mai bune metode de predare. În acest scop, directorul școlii va spori în acest an asistențele la lecții, studiînd cu atenție metodele de muncă ale profesorilor. Concluziile observațiilor sale vor fi comunicate în ședințe de analiză, în care vor fi popularizate, totodată, metodele cele mai bune folosite în predare în vederea generalizării lor în școală.

Prof. Ilie Gavrilă

Secția serală a Școlii medii nr. 3, Sibiu

Trăim din nou și noi, profesorii, ca și elevii, emoțiile primelor zile de școală. Din nou voi pași în mijlocul elevilor mei, din nou voi sta cu ei în fața tablei pline de formule de matematică, lămurindu-le tainele minunate ale relațiilor dintre mărimi.

Le-am arătat adesea elevilor mei că tehnica nu poate fi studiată fără cunoașterea matematicii, că în toate ramurile producției se întîlnesc caracteristici numerice ale diferitelor mărimi și relații între acestea. Și ei își dau seama că cu cit își vor însuși mai bine și mai profund materialul din programa de matematică, cu atît mai temeinic va fi pregătirea lor pentru viață.

În acest nou an școlar imi propun să-mi concentrez eforturile pe două direcții principale: pe de o parte să dezvolt gîndirea matematică a elevilor și posibilitatea lor de a-și reprezenta obiectele în spațiu, iar pe de alta să le formeze deprinderea de a aplica cunoștințele de matematică la rezolvarea unor probleme legate cit mai strîns de activitatea practică.

Pentru a realiza aceste obiective trebuie să fiu, desigur, cit mai exigent față de pregătirea mea personală ca și față de desfășurarea orelor de curs și a activității din cercurile științifice. Conștient de acest fapt, am consultat încă din timpul vacanței nu numai programele, dar și manualele de matematică. Am constatat că în timp ce manualul de geometrie pentru clasa a VII-a sau cel de trigonometrie pentru clasa a X-a reușesc în mare măsură să scoată în evidență caracterul practic al acestor discipline, manualele de geometrie pentru clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a, deși conțin un număr suficient de probleme, se referă foarte puțin la practică. De aceea, pentru aceste clase imi pregătesc singură cit mai multe probleme cu date numerice legate de practică. Voi cere și elevilor să formuleze probleme asemănătoare.

Voi acorda, de asemenea, o mare atenție dezvoltării reprezentărilor la baza cărora stă percepția directă a formelor spațiale. Se știe, bunăoară, că înțelegerea desenelor stereometrice este mai greu însușită de către elevi datorită caracterului lor convențional. În desene se denaturează mărimile unghiurilor și lungimea segmentelor, se intructa-

le linii ce în realitate nu au nici un punct comun etc. De aceea, voi acorda o mare atenție desenării figurilor în spațiu, folosind totodată cit mai larg intuiția.

Deoarece am observat că unii elevi confundă noțiunea de funcție trigonometrică cu cea de linie trigonometrică, datorită utilizării în demonstrații a cercului de rază egală cu unitatea, imi propun ca la definirea funcțiilor trigonometrice, la demonstrarea formulor fundamentale, a formulor corelative etc., să folosesc un cerc de rază oarecare, cercul de rază 1 fiind un caz particular.

Voi efectua cu elevii mei în cursul acestui an mai multe lucrări de teren decît în anii trecuți, deoarece mi-am dat seama că astfel de lucrări sînt un mijloc sigur de a consolida cunoștințele teoretice ale elevilor. M-am pregătit din timp pentru ele alegînd terenul, formulînd tematica, selecționînd instrumentele necesare. Desigur însă, că va trebui să-i pregătesc și pe elevi. M-am rezervat în plan în acest scop o oră pentru familiarizarea elevilor cu instrumentele cu care se efectuează lucrările pe teren și în special cu teodolitul. De asemenea, am prevăzut rezolvarea în clasă a unor probleme pregătitoare. Pentru alegerea locului optim din care trebuie să vizăm o înălțime, de pildă, le voi cere elevilor să determine unghiul sub care trebuie văzută o înălțime pentru ca o eventuală eroare în măsurarea acestuia să influențeze în cit mai mică măsură rezultatul final al măsurătorii. Pornind de la relația $b = atg \alpha$ elevii vor demonstra că eroarea va fi cu atît mai mică cu cit $\sin 2 \alpha$ va fi mai mare, de unde, pentru ca $\sin 2 \alpha$ să fie maxim, $\alpha = 45^\circ$.

O altă categorie de probleme asupra cărora voi insista în mod deosebit vor fi cele de maxim și minim, care au atît de variate aplicații practice. Imi propun să formulez probleme de maxim și minim legate de construcția diferitelor clădiri, parcuri și serăi din raion și din oraș. Ei voi antrena și pe elevi în colectarea de date și în construirea problemelor de acest tip.

Folosind mijloace și procedee cit mai variate, voi căuta să dau patriei elevi cu o temeinică pregătire științifică și practică, tineri care să iubească și să prețuiască munca.

Prof. E. Iorgulescu

Școala medie nr. 22 „Gheorghe Lazăr”, București

O studiere temeinică,

Fiecare început de an școlar marchează efortul general al cadrelor didactice spre ridicarea continuă a nivelului predării. Profesorii începători, momentul le pune în față probleme noi, pentru a căror rezolvare simt nevoie de sprijin. Lor ne adresăm în cele ce urmează, schițînd cîteva din aspectele unei probleme fundamentale în predarea istoriei literaturii — interpretarea concret-istorică a fenomenului literar.

După cum se știe, predarea istoriei literaturii se bazează îndeosebi pe cunoașterea directă a unor texte literare reprezentative, încadrate istoric în creația scriitorilor și în dezvoltarea literară. Înainte de actul de analiză literară propriu-zis este nevoie, deci, de un ansamblu de cunoștințe privitoare la epocă, la scriitor sau chiar la unele condiții particulare în care a fost elaborată opera, pentru a asigura înțelegerea justă a acesteia și pentru a oferi o primă imagine a momentului literar în care trebuie plasată ea.

Nu toți profesorii tineri reușesc însă să realizeze în condiții bune transmiterea unor astfel de cunoștințe. Adesea ei fac abuz de istorism în prezentarea unei perioade literare, considerînd informațiile istorice în sine, nereușind să stabilească relații clare între datele comunicate și caracterul literaturii. Ei pierd din vedere faptul că asemenea informații nu au un scop în sine, că în centrul preocupărilor lecției de prezentare a unei epoci rămîne literatura, că facem apel la cunoștințe extraliterare numai în sensul și în scopul explicării fenomenului literar, privindu-le exclusiv ca factori care au determinat și influențat dezvoltarea literară dintr-o epocă anumită.

Adeseori, chiar cînd este just orientată, interpretarea factorilor determinanți sau de influență se limitează la stabilirea corelației dintre condițiile so-

cial-economice și politice ale epocii și caracterul dezvoltării literare. Deși acesta este temeiul studierii concret-istorice a literaturii dintr-o perioadă dată, explicarea sensului dezvoltării literare nu se poate dispensa de analiza altor factori de influență care au imprimat fenomenului literar din epocă trăsături particulare. Înflorirea literaturii romîne în prima jumătate a secolului trecut, de pildă, trebuie pusă în legătură, în primul rînd, cu ideile politice generate de baza economică în legătură cu creșterea conștiinței naționale a poporului romîn, cu mișcarea de eliberare națională și de emancipare socială, cu năzuința spre independență și unitate politică. Dar literatura epocii se dezvoltă sub semnul romantismului, iar rădăcinile istorice ale romantismului românesc nu mai pot fi explicate exclusiv prin condițiile interne. În situația aceasta trebuie analizate influențele venite din afară, influențe selecționate, în ultimă instanță, tot de terenul social-economic: de ce — din complexul de influențe exercitate asupra mișcării literare a vremii (clasicism, iluminism, preromantism și romantism) — influența acestuia din urmă împinge pe planul al doilea pe toate celelalte, rămînînd preponderentă; cum se explică aspectul contradictoriu al romantismului românesc — fundamental activ, militant și chiar vizionar, dar uneori și sumbru, depresiv, pesimist; ce explicație are coexistența elementelor romantice cu cele realiste în romantismul românesc al epocii etc.

În afara tuturor acestora, în dezvoltarea literaturii există o continuitate de idei, de idealuri etice și estetice, o anumită tradiție care exercită mari influențe asupra creației literare dintr-un moment dat. Literatura unei epoci reprezintă și o continuare, o dezvoltare a literaturii și a ideilor estetice elaborate în perioadele anterioare, o valorificare a moștenirii literare. Simpla constatare a faptului este încă insuficientă. În lecție trebuie să se explice de ce sen-

Să generalizăm experiența bună a școlilor profesionale și tehnice

REVEDERI DRAGI



ajoritatea școlilor profesionale și tehnice din țara noastră au acumulat în decursul ultimilor ani o experiență valoroasă în ceea ce privește îmbogățirea lecțiilor cu elemente ale tehnicii moderne și utilizarea unor metode de muncă adecvate conținutului predării. Desigur că una din principalele preocupări ale cadrelor didactice din aceste școli trebuie să o constituie, în noul an școlar, generalizarea și adâncirea acestei experiențe pozitive.

Care sînt elementele principale ale experienței pozitive, cărora trebuie să le acordăm o atenție primordială?

Menționăm în primul rînd, ținînd seama de ordinea în care ele intervin în cadrul instruirii viitorilor muncitori, utilizarea cabinetelor-laborator ca factor de bază în predarea cunoștințelor de specialitate, ca și efectuarea consecventă a lucrărilor pe complexe de operații în perioada practicii din atelierele-școală.

Toți mai multe școli profesionale și-au amenajat cabinete-laborator bine utilitate care înlesnesc predarea la un nivel ridicat a lecțiilor de tehnologie. Aici se găsesc nu numai piese, subsansamble și scheme demonstrative ci și machete în stare de funcțiune ale celor mai importante mașini și agregate la care urmează să fie instruiți ucenicii și elevii. Mai mult decît atât, cabinetele-laborator ale unor grupuri școlare cum sînt cele ale uzinelor „Steagul roșu” din Brașov, ale Combinatului siderurgic din Hunedoara și ale Combinatului metalurgic din Reșița dispun de machete funcționale complexe reprezentînd furnale, cuptoare Siemens-Martin, stații de aglomerare a minereurilor etc., care permit demonstrarea amplă a unor cicluri întregi de teme din tehnologia meseriei. De asemenea, a căpătăm o largă răspîndire utilizarea în cadrul lecțiilor a diafilmelor didactice reprezentînd procese teh-

nologice de muncă procedee înaintate de lucru etc.

În școlile tehnice, unde nivelul pregătirii anterioare a elevilor este mai ridicat și cerințele formării muncitorilor mai mari, unele cadre didactice au experimentat cu succes predarea noilor procese tehnologice încă din prima fază a introducerii lor în întreprinderi, pe baza fișelor tehnice și a fișelor de inovații existente la cabinetele tehnice ale fabricilor și uzinelor. Generalizarea acestei metode în toate școlile tehnice ar asigura și în noul an școlar pregătirea la un nivel mai ridicat a viitorilor muncitori de înaltă calificare.

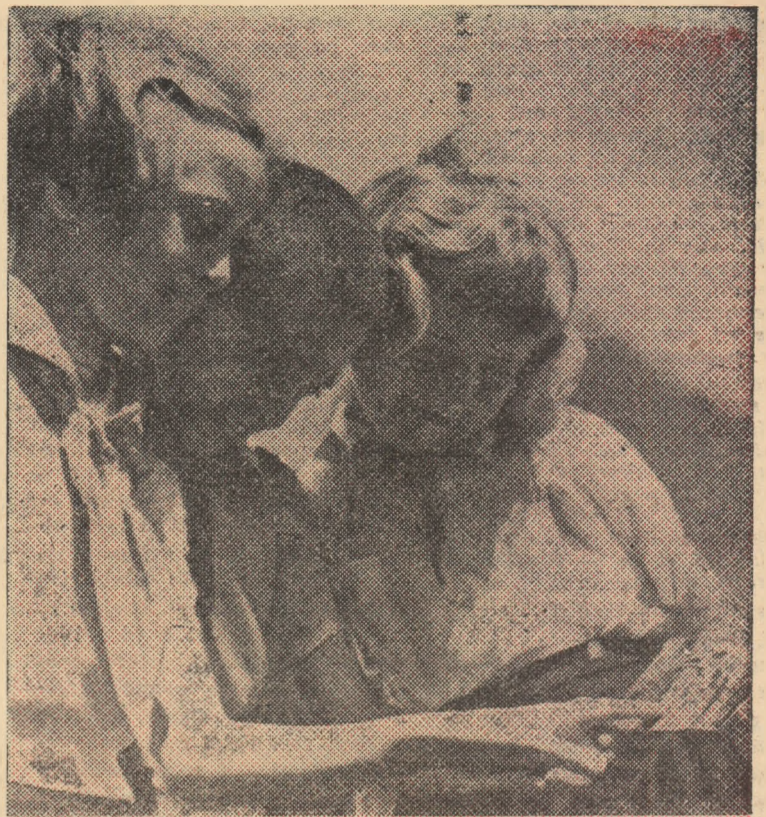
Instruirea pe complexe de operații a devenit încă din cursul anului trecut metoda preponderentă utilizată de maștrii-instructori în atelierele școlilor profesionale și de meserii. Sînt bine cunoscute caracteristicile principale ale acestei metode de instruire — executarea de obiecte utile și lucrul pe cicluri de operații paralel cu demonstrarea lor practică de către maestrul-instructor. În noul an școlar, direcția principală a eforturilor în utilizarea acestei metode trebuie să se îndrepte către asigurarea efectuării unor lucrări de bună calitate încă de la începutul perioadei de instruire. Într-adevăr, în anul trecut s-a constatat însă că în unele școli maștrii-instructori priveau într-un mod formal executarea de lucrări utile cu ucenicii anului I. Aștit material ales pentru lucru cit și produsul finit erau mult sub nivelul calitativ al obiectelor produse de întreprinderi și utilizate de acestea. Firește, în asemenea cazuri lucrările erau utile numai cu numele, căci nu corespundeau caracteristicilor tehnice și destinației pentru care erau executate, rămînînd blocate în depozitele școlilor. În noul an școlar această practică dăunătoare trebuie lichidată cu hotărîre. În acest scop este necesară pe lingă o muncă permanentă de îndrumare și control a activității maștrilor-in-

structori, asigurarea unor condiții adecvate în ateliere — organizarea locului de lucru al ucenicilor, completarea truselor individuale cu scule de calitate, reglarea mașinilor etc.

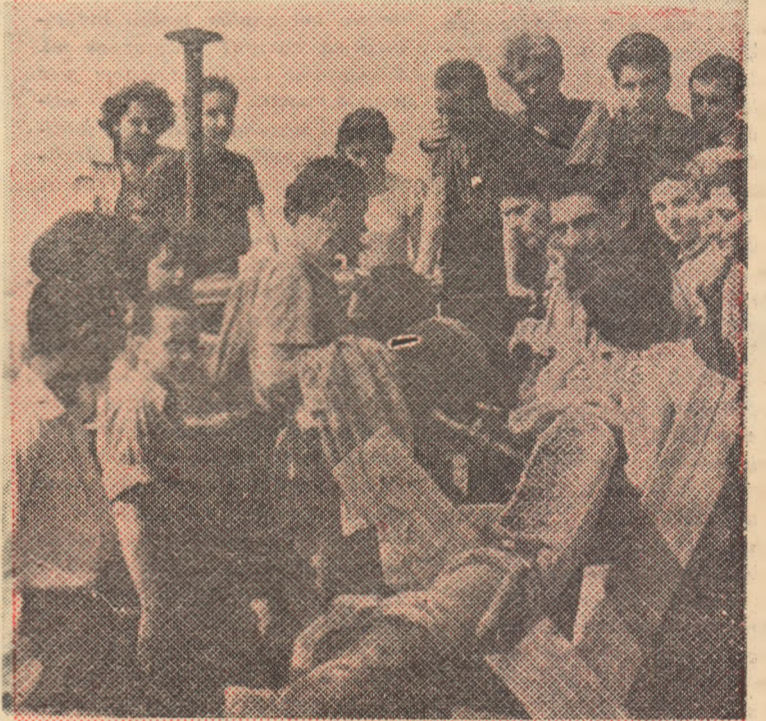
Multă atenție trebuie să se acorde și felului cum se desfășoară instruirea ucenicilor din școlile profesionale și a elevilor din școlile tehnice în secțiile întreprinderilor care constituie unul din factorii de bază ai formării viitorilor muncitori. Și în acest domeniu a fost dobîndită o experiență pozitivă în ceea ce privește folosirea graficului de rotație a tinerilor în diferitele secții ale întreprinderilor și a caietelor de practică. În noul an școlar trebuie să se facă un pas mai departe și pe linia instruirii în secțiile întreprinderilor, folosindu-se în fiecare sector de muncă forme de muncă adecvate specificului acestora. De exemplu, în sectoarele de mașini-unelte ca și acolo unde muncitorii execută individual o anumită lucrare, forma cea mai potrivită de instruire este atașarea fiecărui ucenic pe lingă un muncitor fruntaș. În sectoarele în care lucrările se execută în mod obișnuit pe echipe și brigăzi este bine să-i încadrăm pe ucenici și elevi în aceste unități de lucru, repartizîndu-le un plan precis de muncă și încredinșîndu-i direct responsabilului de echipă sau de brigadă. O a treia formă de instruire, aplicată în ultimul timp cu succes mai ales pe șantierele de construcții, este instruirea în brigăzi formate numai din ucenici și conduse de maștri-instructori. Se impune ca în acest an școlar conducerile școlilor să se îngrijească pretutindeni, pentru fiecare profesie, de aplicarea corespunzătoare a fiecăreia dintre aceste forme de instruire.

Generalizarea metodelor bune, aplicarea lor creatoare în toate școlile profesionale și tehnice va duce, fără îndoială, la ridicarea nivelului de pregătire al viitorilor muncitori.

L. Ștefan



Reintîlnindu-se după o vacanță petrecută în taberele turistice, elevii privesc din nou cu drag imaginile minunatelor locuri văzute în excursii



Muncitorii gospodăriilor agricole de stat și S.M.T.-urilor se numără printre prietenii apropiați ai elevilor din școlile sătești. Iată un grup de elevi vizitîndu-și prietenii în preajma începerii unui nou an de studii

concret - istorică a literaturii

șul valorificării este deosebit, de ce, de exemplu — referindu-ne la perioada dintre cele două războaie mondiale — într-o direcție din literatura anterioară au fost promovate principiile realiste în creația literară și literatura legată de viața și de aspirațiile poporului și de ce, în altă direcție, sensul valorificării a fost exact invers, fiind însușite principiile privitoare la autonomia esteticului, diversiunea naționalistă în artă, literatura decadentă și literatura minoră de apologie a claselor dominante.

În același mod concret-istoric se predă și biografia unui scriitor, raportîndu-se viața și creația lui la condițiile social-economice, politice și culturale ale epocii și la dezvoltarea literară de pînă atunci. Încadrarea în epocă precizează poziția ideologică a scriitorului, relevă filiația de idei, influențele reciproce dintre scriitori și dintre forme diferite de artă, influența înaintașilor și influențele din afară. Oricît de mare ar fi însemnătatea geniului individual al unui scriitor, nici o creație literară nu poate fi declarată produs exclusiv al geniului individual. Creația eminesciană, de exemplu, n-a fost o apariție spontană, inexplicabilă, independentă de condițiile dezvoltării sociale și de planul larg al istoriei literaturii române. Ea trebuie explicată în lecție în legătura ei indisolubilă cu orînduirea în care a apărut, cu circulația de idei, cu dezvoltarea conștiinței naționale a poporului nostru, cu dezvoltarea literară anterioară și cu unele influențe din afară — selecționate și ele, în ultimă instanță, de terenul social-economic al vremii în care a trăit poetul. Desprinderea valorilor etice și estetice ale creației unui scriitor nu se poate dispensa, nici ea, de raportarea operei la întregul ansamblu de factori care au determinat și influențat fizionomia creației lui literare.

Opera literară însăși se studiază în mod concret-istoric. Analiza ei este precedată de informații cu caracter istoric sau istorico-literar privitoare la ge-

neză (izvoare, variante etc.), privitoare la relațiile dintre operă și epoca zugrăvită, dintre operă și epoca în care a fost scrisă. Subiectul operei literare se discută începînd cu situarea în timp și spațiu a acțiunii, situare din care decurg consecințe pentru interpretarea justă a textului. Personajele trebuie privite ca oameni care trăiesc într-o anumită formațiune social-economică, în anumite relații sociale, caracterul lor fiind rezultatul tuturor factorilor care determină și influențează conduita omului într-o societate istoricește determinată. Particularitățile de limbă și de stil trebuie raportate nu numai la intenția scriitorului, ci și la nivelul de dezvoltare a limbii literare din epoca respectivă, la nivelul de dezvoltare a diverselor stiluri ale limbii literare, la evoluția ulterioară a limbii literare. Fără aceasta nu se pot aprecia, de exemplu, autenticitatea limbii „eroilor” lui I. L. Caragiale sau culmea atinsă de limba poeziei eminesciene. Mesajul cuprins într-o operă literară este rezultatul atitudinii scriitorului față de problemele sociale, politice și estetice ale vremii în care a trăit. În sfîrșit, analiza operei literare se încheie cu plasarea ei istorică în creația scriitorului și în dezvoltarea literară.

Fugara trecere în revistă a problemelor de mai sus poate oferi argumente suficiente pentru necesitatea studierii fenomenului literar în mod concret-istoric just.

G. Beldescu



Și biblioteca școlii a primit numeroase vizite în aceste zile din preajma începutului de an școlar. Elevii sînt dornici să cunoască cu un ceas mai devreme cu ce cărți noi s-a îmbogățit aceasta

Spre noi succese
în munca instructiv-educativă

Dirigintele și clasa lui

Fortota vie, plină de frământări care însoțesc începutul de an școlar e tradițională. Cu toate acestea, ea ne apare de fiecare dată inedită, emoționantă. Impresionantă e reîntâlnirea elevilor cu școala. Totul îi interesează: înnoirile din școală, sala în care vor învăța, noile manuale, dar mai cu seamă profesorii. Unul dintre profesori concentrează însă, de cele mai multe ori, interesul aparte al elevilor: profesorul diriginte.

Interesul acesta este legitim. De cele mai multe ori, profesorul diriginte îi însoțește pe elevi nu de-a lungul unui an școlar, ci de-a lungul mai multor ani, adesea chiar până la punctul în care părăsesc în viață. El este indeosebi cel chemat să ducă colectivul mereu înainte, să le fie copiilor un admirabil tovarăș, exigent, apropiat și drept, un exemplu de conduită comunistă.

Acum, la început de an școlar, am stat de vorbă cu câțiva profesori cărora li s-a încredințat această sarcină de onoare a dirigenției. Toți sînt preocupați să confrunte imperatiile vieții cu obiectivele concrete ale muncii educative de zi cu zi pe care sînt pe punctul de a o relua, de a o continua la un nou nivel, mai înalt. În sarcinile trasate de partid, indeosebi în acelea formulate de Congresul al III-lea al partidului, se află îndrumarea cel mai de preț pentru întreaga lor muncă educativă, întrucît aceste sarcini exprimă în cel mai înalt grad cerințele actuale, legate de desăvîrșirea construcției socialiste și de perspectiva încă și mai luminoasă a trecerii treptate a țării noastre la construcția comunismului.

— Partidul nostru — a spus unul din ei, desăvîșită, așa cum a arătat Congresul, o intensă activitate pentru dezvoltarea conștiinței socialiste și a noilor trăsături de comportare a oamenilor, pentru plămădirea omului nou, membru demn al societății socialiste. Acesta este un cîmp larg de muncă vie, creatoare, în care noi, cadrele didactice ne putem aduce din plin contribuția. Îmi propun să-mi sporesc preocupările în direcția înarmării elevilor cu bazele concepției științifice despre lume, cu trăsăturile comuniste de caracter. În munca mea pentru educarea trăsăturilor morale, locul central îl va ocupa, desigur, educarea patriotismului socialist, a dragostei conștiente și active față de patria noastră socialistă. Cu multă grijă îmi voi continua activitatea menită să cultive la elevi atitudinea comu-

nistă față de muncă și față de avuturile obștesc.

— O dată mai mult mi-am reamintit acum, cînd m-am pregătit să-mi reiau activitatea — a continuat altul — cum avertiza N. K. Krupskaja că domnișorii cu minuțe albe care disprețuiesc munca nu sînt primiți în societatea comunistă. Acum școala nu se poate mulțumi să dea pur și simplu specialiști. Dezvoltarea impetuoasă a economiei naționale, necesitatea ridicării industriei noastre la nivelul tehnicii moderne, introducerea în industrie și agricultură a cuceririlor celor mai noi ale științei și tehnicii impun școlii să întărească necontenit legătura ei cu producția, să dea elevilor nu numai cunoștințe înalte, ci și deprinderi temeinice de aplicare în practică a acestor cunoștințe. Iată de ce pentru mine, ca diriginte, urmărirea felului cum se realizează legătura nemijlocită a vieții colectivelor cu domeniul plin de frământare creatoare al producției, cum se îmbină învățătura elevilor cu munca, cum se asigură, pe această cale, dezvoltarea multilaterală a personalității lor va fi o sarcină permanentă. În această privință va trebui să ne gândim serios la un lucru: vom reuși oare să-i convingem pe elevi doar prin vorbe, prin îndemnuri despre necesitatea legării învățăturii cu munca? Desigur că nu. Să stărui să-i convingem prin faptele noastre, prin exemplul nostru. Să-i însoțim în uzină și fabrică, în gospodăria agricolă colectivă sau de stat, să muncim alături de elevii noștri.

Așa cum a arătat partidul, etapa actuală a desăvîrșirii construcției socialiste presupune într-o măsură tot mai mare atragerea celor mai largi mase la crearea istorică conștientă de dezvoltare a noii orînduirii. Aceasta cere slujitorilor școlii să îmbunătățească și să lărgească educația social-politică a elevilor. În convorbirea pe care am avut-o cu diriginții, ei s-au arătat pe deplin conștienți de însemnătatea acestei sarcini, preocupați de a-și pregăti elevii pentru participarea activă la viața social-politică a țării. Unii s-au rețut și la o serie de forme concrete: lectura presei, convorbiri în orele de dirigenție, întîlniri cu activiști de partid și de stat, cu oameni ai muncii, vizite în întreprinderi etc. — pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă politica partidului nostru, să cunoască realizările regimului democrat-popular. În același timp, dirigenții sînt hotărîți să-i ajute pe elevi să se și manifeste pe linia convingerilor lor comuniste printr-o activitate de utilitate socială care să aibă

semnificații de contribuție la opera de construcție a socialismului.

Discuția noastră s-a oprit și asupra ideii că activitatea educativă desfășurată de către profesorul diriginte este în primul rînd constructivă, că ea se bazează pe ceea ce este bun în fiecare elev, clădind pe această bază convingeri și sentimente noi, trăsături comuniste. În același timp, au subliniat dirigenții, eforturile trebuie îndreptate spre prevenirea influențelor străine, spre înlăturarea acelor rămășițe ale educației burgheze care răzbat uneori în conștiința elevilor noștri ca urmare a influenței unor oameni cu vederi înapoiate, cu prejudecăți, prizonieri ai superstițiilor și misticismului. În această privință vor avea consecințe bune consecvența, fermitatea, măiestria cu care profesorul diriginte va duce munca educativă.

— Singuri însă, a observat unul dintre dirigenți, nu vom răbîndi. Trebuie să punem în mișcare colectivul de elevi, să-l sudăm, să-l întărim permanent și să ni-l alăturăm. Iar ajutorul cel mai de preț în această privință ne sînt utemiștii, pionierii. Cu sprijinul utemiștilor în primul rînd îmi voi duce eu munca de diriginte la clasa mea, a IX-a.

În mod firesc, în aceste zile de început de an școlar dirigenții își pun și problema îmbunătățirii metodelor de educație, a formelor activității educative. Ei știu că influențarea verbală trebuie să facă loc într-o măsură mereu mai mare metodelor și procedeele care să ofere elevilor posibilitatea de a acționa, sînt conștienți de faptul că este necesară folosirea unei mai mari varietăți în ceea ce privește conținutul și formele pe care le îmbracă orele de dirigenție, lichidarea formalismului în organizarea acestora.

Desigur că e greu de semnalat în rîndurile unui simplu articol întreaga complexitate a problemelor care-i frământă la ora actuală pe profesorii dirigenți. Chiar și numai acestea amintite aci arată însă răspunderea mare care le revine în îndeplinirea sarcinii de onoare ce le-a fost încredințată.

Din mințile fiecărui diriginte citeva zeci de tineri cetățeni vor pași pe drumul larg al vieții pentru a se încadra în rîndurile constructorilor socialismului. Ei vor trebui să tacă dovada temeiniciei cunoștințelor dobîndite, a pregătirii lor pentru muncă, dar și pe aceea a frumuseții lor spirituale, morale.

Și dacă vor face din plin această dovadă, ce altă satisfacție mai mare vor putea avea educatorii lor de azi?

A. Sibianu



Prezența plină de dragoste a dirigintelui în mijlocul elevilor este întotdeauna salutată cu bucurie de către aceștia

PREGĂTIRI

Numeroase scrisori care sosesc în aceste zile pe adresa redacției noastre vorbesc despre entuziasmul cu care au contribuit învățătorii, profesorii, elevii și părinții acestora la pregătirea sărbătorească a deschiderii noului an școlar.

Începerea cursurilor — ne scrie profesorul A. Ciabot din raionul Huși — a fost întâmpinată în raionul nostru cu o serie de realizări însemnate. În numeroase sate au fost ridicate școli noi, cu clase spațioase și luminoase. Au fost date în folosință asemenea școli la Berzești, Rîncani, Poșoleni, Grozești, Bohotin și în cartierul Dobrina al orașului Huși. Noi săli de clasă au fost construite la școlile din Epureni și Oțeleni.

Un alt corespondent, profesorul Tudoran Popescu din Homorod, raionul Rupea, ne scrie despre cele realizate la școala de 7 ani din comuna lui. Încă în lunile de vară, ne relatează tov. Popescu, au fost puse la punct localul școlii și cantina. Clasele au fost înzestrate cu mobilier nou — bănci, catedre, dulapuri pentru material didactic etc.

Îndrumați de profesori, elevii au pregătit cu minuțiozitate programul artistic care urma să fie prezentat cu prilejul inaugurării festive a noului an de învățămînt.

Și la Grupul școlar profesional „Ioșif Ranghet” din Capitală au fost încheiate din vreme lucrările de pregătire a noului an de învățămînt. Dormitoarele în care vor fi cazați cei 220 de ucenici ai școlii profesionale au fost frumos amenajate.

Folosind la lucrările de reparare posibilitățile locale, conducerea școlii a realizat economii de aproape 120.000 lei.

Pe frontispiciul unei clădiri mari, ridicată recent în comuna Breasta, raionul Craiova — ne relatează o corespondență sosită din acest sat — stă scris cu litere mari, roșii: „Școala de 7 ani din comuna Breasta”. Localul cu-

prinde 9 săli de clasă, un laborator, o bibliotecă și un atelier. Săli încăpătoare și însoțite, cu pereții proaspeți zugrăviți, mobilate cu bănci, catedre și table noi, își așteaptă elevii. Laboratorul dispune de un bogat aparat. Cele peste o mie de cărți care împodobesc rafturile bibliotecii vor satisface, desigur, cerințele tuturor elevilor.

Rînduite pe clase, manualele școlare au așteptat din vreme ziua deschiderii cursurilor, cînd urmau să fie împărțite gratuit tuturor elevilor

Recent, în comuna Sîckău din raionul Criș s-a terminat construcția unei școli de 7 ani cu opt săli de clasă, laborator și bibliotecă. Aceasta este cea de a 30-a școală construită în acest an în regiunea Crișana.

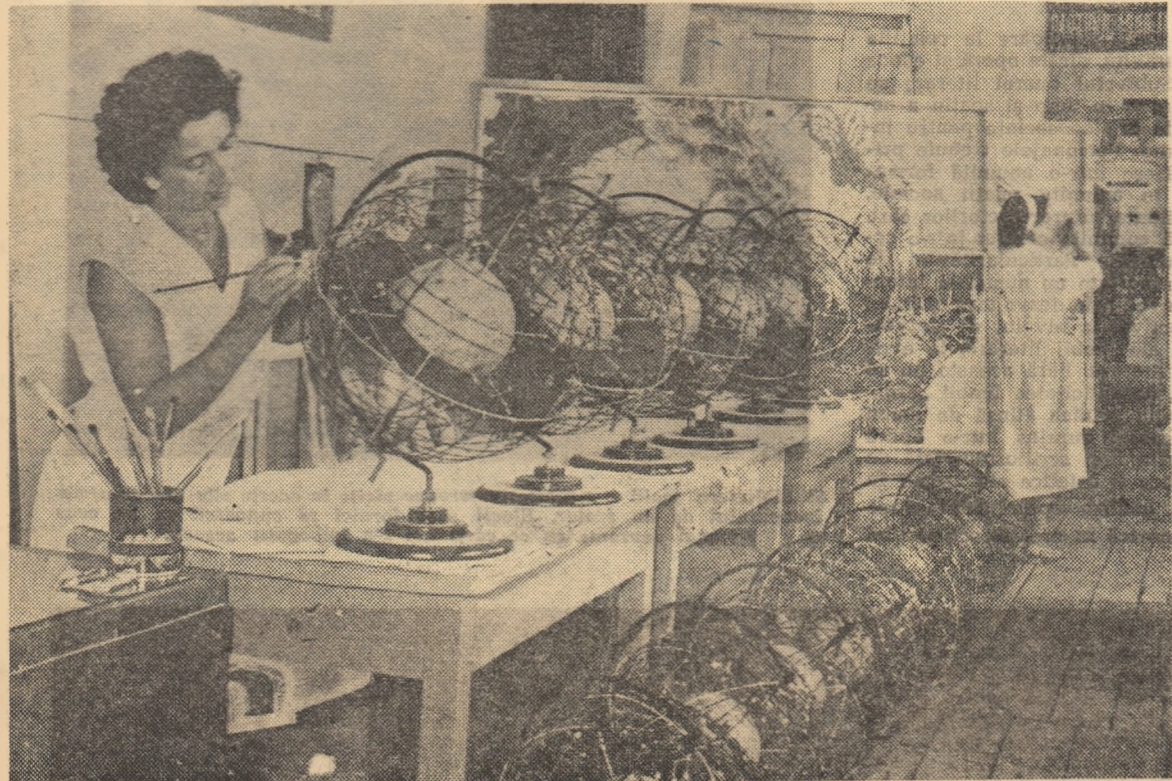
Pentru grăbirea construcției noii școli, cetățenii din comună au efectuat un mare număr de ore de muncă voluntară, ceea ce a făcut ca prețul ei de cost să fie cu aproape 40.000 de lei mai mic decît prevedea devizul.

Zilele acestea au fost terminate ultimele lucrări de finisaj la Școala medie nr. 15 din Cluj. Cadrele didactice, cu sprijinul elevilor și al părinților acestora, au muncit cu entuziasm la instalarea mobilierului în sălile de clasă, la amenajarea utilajului în laboratoarele de fizică și chimie și de științe naturale, ca și la așezarea cărților în bibliotecă.

În orașul Ploiești și-au deschis porțile în aceste zile trei noi unități școlare. Alte școli și-au extins spațiul prin construirea unor noi săli de clasă. Numai la Școala medie „A. Toma” din localitate s-au construit în acest an un număr de 16 săli de clasă.

Pentru aprovizionarea din timp a școlilor cu întregul mobilier necesar s-au distribuit 1.000 de bănci, table, catedre etc. Localurile noi de școală au fost pe de-a întregul înzestrate cu utilaj nou. Laboratoarele școlilor elementare și medii au fost dotate și ele cu utilajul și materialul trebuincios activității didactice

PREGĂTIRI



Activitate intensă la I.M.D. Machetele globului ceresc, care se pot vedea în fotografia noastră, sînt printre cele mai apreciate sortimente noi ale întreprinderii

Cîteva considerații metodice asupra primelor lecții de istorie în clasa a V-a

Primele lecții de istorie din clasa a V-a, lecții în care se precizează unele noțiuni și idei de bază necesare înțelegerii evoluției sociale, ocupă un loc deosebit de important în procesul de înarmare a elevilor cu concepția materialist-istorică. Dar bogăția materialului factual și complexitatea problemelor economico-sociale care urmează să fie preluate în aceste lecții pe de o parte, specificul vârstei elevilor din clasa a V-a pe de altă parte, ridică dificultăți serioase în fața profesorilor de istorie. De aceea, primele lecții solicită o atenție deosebită atât în ceea ce privește conținutul, cât și metoda desfășurării lor.

În articolul de față urmărim să prezentăm cîteva concluzii metodice referitoare la primele lecții de istorie din clasa a V-a, concluzii desprinse din studierea experienței de mai mulți ani a unor școli din orașul Cluj.

Această experiență ne-a arătat că, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă fundamentarea materialistă a originii omului și să-și dea seama de caracterul eronat al teoriilor ontogenetice în această direcție, trebuie să ne apărăm numai la etapele esențiale ale procesului transformării maimuței în om, la principalele condiții naturale care au favorizat acest proces. Dacă le vom da elevilor prea multe amănunte legate de originea omului și de condițiile naturale în care a avut loc apariția lui, se poate întâmpla ca ei să le perceapă greșit sau simplist. Dăm cîteva exemple. La întrebarea: „Cum a apărut omul pe pămînt?”, un elev a răspuns: „Omul s-a transformat dintr-o maimuță ce se cățara și cu timpul folosea mîinile, s-a mai ridicat, n-a rămas cocoșat”. Multe răspunsuri au fost fragmentare: „S-a dezvoltat ochiul”; „S-a dezvoltat creierul”; „S-au dezvoltat mîinile” etc. Ca urmare a insistenței prea mari asupra condițiilor naturale, climatice și geografice în care a fost posibilă apariția omului, elevii acordă acestora o importanță determinantă, neglijînd rolul muncii.

O greșală care se manifestă în predarea cunoștințelor privitoare la apariția omului este aceea a expunerii elementelor muncii, gîndire și vorbire într-o ordine eronată. Mulți profesori, vrînd să sublinieze deosebita dintre om și maimuță, pun pe primul plan gîndirea și limbajul în locul muncii. Ca urmare, la întrebarea: „Prin ce se deosebește omul de celelalte animale?” elevii răspund: „Pentru că gîndește și vorbește”, sau „Pentru că gîndește și lucrează”. Se vede deci că ei nu desprind ca factor hotărîtor al apariției și dezvoltării omului, munca. Altfel, deși se fac afirmații corecte cu privire la originea omului și la rolul muncii în dezvoltarea lui, elevii reproduc aceste afirmații dar nu pot răspunde atunci cînd li se cere să le explice, ceea ce dovedește că însușirea a fost formată.

Analiza procesului de apariție a omului este deosebit de importantă pentru formarea gîndirii materialiste a elevilor. Dar pentru ca elevii din clasa a V-a să înțeleagă acest proces nu este necesar să se ilustreze toate familiile de maimuțe superioare și toate treptele de trecere de la maimuță la om, ci doar maimuțele superioare — omul-maimuță — omul așa cum se prezintă el azi.¹⁾ De asemenea, omul trebuie prezentat de la bun început în procesul muncii: cules, vînat,

pescuit, confecționarea uneltelor.²⁾ Profesorul trebuie să sublinieze cu claritate că atunci cînd omul-maimuță nu mai aruncă piatra sau bățul cu care a cules sau a vînat și mai ales atunci cînd își cioplește piatra pentru a o folosi mai bine, el devine om. În acest fel, trecerea spre explicarea apariției gîndirii și a limbajului se poate realiza destul de ușor. De exemplu: „Omului i-au trebuit mii de ani ca să-și dea seama de faptul că trebuie să-și păstreze piatra, de asemenea, să învețe să-și facă unelte cu care să poată procura mai ușor hrană. Deci, în procesul muncii omul a început să gîndească. Muncind împreună, oamenii au trebuit să-și comunice observațiile, gîndurile — deci au început să vorbească. Aceste procese: munca, gîndirea și limbajul au dus la desprinderea omului din rîndul animalelor”. Considerînd insuficiența această argumentare, noi am încercat s-o aprofundăm, dar am constatat că explicațiile suplimentare sînt inaccesibile elevilor din clasa a V-a și în loc să-i lămurească, le provoacă confuzii.

Predată în felul expus mai sus, lecția despre originea omului îi pregătește pe elevi pentru înțelegerea lecțiilor referitoare la comuna primitivă. Considerăm că, pentru a înțelege corect orînduirea comunei primitive, elevii trebuie să cunoască următoarele noțiuni: unelte primitive, muncă colectivă, proprietate colectivă, relații de ajutor reciproc, repartizare egală a bunurilor, egalitatea între oameni, organizarea în ginți și triburi, artă primitivă, credințele în forțe supranaturale.

Considerăm că în predarea cunoștințelor despre comuna primitivă elementul „muncă comună” trebuie să stea pe primul plan. Acest element este nu numai nota esențială a noțiunii „orînduirea comunei primitive”, ci, reprezentînd de fapt trăsătura esențială a procesului de producție, trebuie să stea pe primul plan ca aspect principal al oricărei orînduirii sociale. Numai în felul acesta el poate servi la înțelegerea modului de producție din toate orînduirile sociale. De asemenea, socotim că în scopul înarmării elevilor cu concepția științifică asupra dezvoltării sociale este necesar ca procesul muncii să fie prezentat de la început ca fiind determinat de stadiul de dezvoltare a uneltelor de muncă.

În lecțiile referitoare la orînduirea comunei primitive prima preocupare a profesorului trebuie să fie aceea de a le forma elevilor reprezentări despre muncile din comuna primitivă, prin ilustrarea acestora și a uneltelor cu care s-a lucrat. Ca atare, se vor folosi ilustrațiile reprezentînd oamenii comunei primitive în procesul muncii (cules, vînat, pescuit, confecționarea uneltelor de piatră cioplită — pentru epoca paleolitică și agricultura, creșterea vitelor, olăritul, confecționarea uneltelor de piatră șlefuită — pentru epoca neolitică³⁾).

Considerăm că, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă rolul muncii în dezvoltarea societății umane, profesorul trebuie să scoată în evidență următoarea idee: „Pentru ca să poată trăi, oamenii trebuiau să-și procure cele necesare vieții. Să vedem cum făceau oamenii primitivi acest lucru”. Se trece apoi la prezentarea ilustrațiilor imbinată cu conversația euristică. Profesorul descoperă pe rînd ilustrațiile care

prezintă diferitele activități ale oamenilor primitivi și cere elevilor să observe ce anume fac oamenii respectivi, cu ce se ocupă ei, ce culeg, ce fel de animale vînează, cum, cu ce efectuează aceste activități. În acest caz profesorul pornește de la observațiile elevilor asupra ilustrațiilor prezentate, de la aspectele desprinse de către aceștia din observațiile care au fost îndrumate prin întrebări.

Dăm un exemplu: profesorul arată ilustrația care reprezintă vînatul mamutului și îi întrebă pe elevi ce fac oamenii din tabloul respectiv. După ce elevii răspund, arînd în vedere că ei nu cunosc animalul prezentat în tablou, profesorul le explică ce este el. Apoi

verbale. Concluzia de mai sus trebuie neapărat trasă de către profesor, deoarece ea reprezintă o primă generalizare, care se impune să fie cît se poate de simplă, dar foarte corectă.

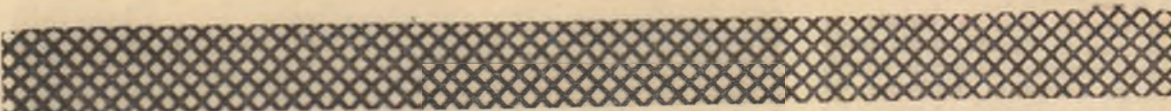
Arînd în vedere că celelalte aspecte ale orînduirii comunei primitive nu pot fi ilustrate, rolul principal în lămurirea lor revine cuvîntului profesorului, care trebuie să expună clar și plastic trăsăturile comunei primitive, antrenîndu-i totodată în măsura posibilităților și pe elevi la judecarea fenomenelor prezentate pe calea conversației euristice.

Lată cum se poate proceda în vederea desprinderii în continuare a trăsăturilor orînduirii comunei primitive: „Dacă oamenii confecționau împreună uneltelile și le foloseau muncind laolaltă, ce credeți, ale cui erau aceste unelte?” Nu ni s-a întîmplat niciodată ca elevii să nu poată răspunde corect la această întrebare. Întotdeauna ei dau răspunsuri de felul acestuia: „Uneltelile erau ale tuturor oamenilor care le făceau și care munceau cu ele”. Profesorul: „Dar bunurile pe care le procurau împreună cu aceste unelte ale cui erau?” Elevii deduc singuri că și bunurile

comunei primitive, folosind pentru aceasta mijloacele verbale, sub forma povestirii, explicației și conversației.

Ultima trăsătură enunțată se cere analizată, deoarece ea va contribui la compararea comunei primitive cu cea sclavagistă și la înțelegerea fenomenului de exploatare. Dar noi ne-am mărginit în această lecție la enunțarea ei, fără a o analiza (adică fără a spune că egalitatea constă în lipsa exploatarei, că nu există proprietate privată, clase sociale etc.), deoarece elevii încă nu cunosc aceste noțiuni și amintirea lor ar fi însemnat introducerea unor cunoștințe formale pentru acest stadiu al procesului de învățămînt. Ele urmează să fie enunțate și explicate o dată cu studierea orînduirii sclavagiste. Compararea acesteia din urmă cu orînduirea comunei primitive va completa ulterior cunoștințele elevilor cu privire la prima formațiune socială.

În ultima parte a lecției noi am trecut la alte fapte referitoare la traiul oamenilor primitivi (adăposturi, îmbrăcăminte) și la organizarea societății umane în acest stadiu al dezvoltării ei. În practica profesorilor de istorie este frecventă tratarea orînduirii comunei primitive începînd cu îmbrăcămîn-



Se extinde tot mai mult utilizarea unui bogat și variat material ilustrativ la lecțiile de istorie

urmează întrebările: „De ce-l gonesc oamenii?” „Cu ce vor oamenii să prindă mamutul?” „Cîți oameni îl urmăresc?” „De ce-l urmăresc deodată atîția oameni?”. La această discuție profesorul trage o primă concluzie: „Cu asemenea arme și unelte simple oamenii nu puteau prinde singuri animalele mari care trăiau atunci pe pămînt și nu se puteau apăra singuri de ele. Erau deci nevoiți să vină împreună”. După ce a folosit în mod asemănător toate ilustrațiile, profesorul trage o concluzie generală: „Deci, pentru a-și procura cele necesare traiului și pentru a se apăra de animalele mari și puternice oamenii luptau din greu, cu atît mai greu cu cît ei aveau unelte și arme primitive. Cu asemenea unelte omul nu putea nici să muncească singur, nici să-și confecționeze singur alte unelte. De aceea oamenii munceau împreună, își confecționau împreună uneltelile”. Pentru a întări concluzia dată, profesorul revine la planșele arătînd din nou grupurile de oameni care vîneau, pescuiau, confecționau unelte în colectiv, ilustrația servindu-i acum drept argument la afirmațiile

erau ale tuturor. Subliniind concluzia, profesorul trebuie să arate: „Da, atît uneltelile cît și bunurile pe care le procurau oamenii împreună erau ale tuturor, erau deci comune. Noi spunem că ele erau proprietate comună. Proprietatea era comună, oamenii o produceau prin muncă comună. Toți oamenii aveau interesul să obțină cît mai ușor și mai mult din cele necesare traiului. De aceea oamenii se ajutau reciproc. Noi spunem că între oameni erau legături de ajutor reciproc, de colaborare. Dacă oamenii își procurau cele necesare traiului împreună, cu unelte comune, dacă proprietatea era comună, atunci este de la sine înțeles că cele procurate prin eforturi comune se împărțeau egal între oameni. Avuțul era comun și nimeni nu lua mai mult decît ceilalți din acest avut comun. Muncind în mod egal, primind părți egale din avutul comun, înseamnă că oamenii erau egali între ei.”

Vedem deci că pe baza discuției cu elevii și a trăsăturilor desprinse de ei, profesorul poate anunța treptat, într-o formă accesibilă, toate trăsăturile esențiale ale

tea, adăpostul etc. și cu organizarea gentilică, considerîndu-se că aceste aspecte sînt mai accesibile elevilor. Dar acest mod de tratare determină și gîndirea elevilor, ei reținînd în special trăsăturile care stau pe primul plan în dauna celor esențiale, chiar dacă ele sînt analizate ulterior. Experiența ne-a determinat să ne referim la organizarea în ginți și triburi, precum și la adăposturi și îmbrăcăminte numai în urma prezentării trăsăturilor esențiale ale orînduirii și în strînsă legătură cu ele. Astfel elevii au ajuns să privească modul de trai și de organizare ca o consecință a nivelului de dezvoltare a societății umane și, totodată, ca un argument la această idee — și nu ca punct de plecare. Prin aspecte ca adăposturi și îmbrăcăminte noi am tîns de fapt să completăm cunoștințele elevilor, să le dăm posibilitatea de a-și forma o imagine plastică asupra orînduirii comunei primitive.

1) Se pot folosi cu succes în acest scop planșele care se găsesc în atlasul „Originea omului”.
2) Idem.
3) Idem.

**S. Csehi., R. Mihalevici
A. Moga
Cluj**

DE PESTE HOTARIE

Inceput de an școlar

Se duc cocorii de pe plaiurile noastre... Și în sufletele celor mici plecarea lor picură adeseori tristețe. Dar iată școala — cu băncile ei noi, cu pereții proaspăt vopșiți, cu clasele și coridoarele sclipind de curățenie, iată cărțile ce ascund între scoarțele lor colorate ațiția și ațiția prietenii dragi, călăuze grijulii în drum spre adevărul științei! Iată profesorii care-i înconjoară, plini de voioșie, cu grijă părintească, iată colegii cu fețele încă arse de soarele mării sau al înălțimilor carpatine. Reîntâlnirile inundă sufletele de bucurie. E bucuria tuturor copiilor noștri, pentru care școala e un lăcaș drag, deschis fiecăruia din ei, bucuria copiilor care au avut norocul să se nască într-o țară liberă.

În Algeria sau în Grecia, în Italia sau în Spania, acolo unde drumul cocorilor adesea ia sfârșit, sint, de asemenea, milioane de copii. Cei mai mulți ai truditilor de pe ogoare, din adincurile umede ale minelor, truditii ai fabricilor, uzinelor.

La ora asta și în țările capitaliste a început școala. Pentru puțini însă — pentru fiii celor a-vuți. Pentru cei mulți școala s-a deschis doar în inimile lor de copii chinuți — vis făurit în cocioabe sub ede, în colbul ulițelor, pe maidanele semănate de gropi și căluși. Și dacă unii din cei săraci, prin cine știe ce minune, gustă bucuria școlii, apoi această bucurie e plină de amar. Amarul muncii în localuri improprie, în clase dărăpănate, improvizate, amarul elevului care trebuie să învețe fără carte și fără caiet, flămînd și descult.

Cele ce urmează vă ajută să trageți concluzii asupra acestei realități triste din lumea capitalului.



Copilărie fericită! Aspect din viața unei școli-internat din Uniunea Sovietică

Prima zi de școală a celor trei milioane de copii de culoare din Statele Unite ale Americii este întunecată de umbra funestă a fără-delegilor rasiale de la Little Rock și New Orleans.

Printre statele din sudul S.U.A. nu există nici unul în care școlile rezervate albilor să primească mai mult de 2 la sută elevi de culoare și acest lucru se petrece la 7 ani după ce Curtea Supremă a S.U.A. a hotărât integrarea rasială în școlile americane!

Atlanta (statul Georgia) are o populație de un milion de locuitori. Aici există 118.000 de copii de culoare de vîrstă preșcolară.

Dintre aceștia numai 9 au fost priimiți în școlile rezervate albilor.

★

Preocupați de dezlănțuirea isteriei războinice, de intensificarea cheltuielilor militare, conducătorii țărilor capitaliste lasă pe ultimul plan problema învățămîntului.

Într-un articol publicat de ziarul londonez „Daily Herald” în legătură cu dezinteresul autorităților engleze față de problema învățămîntului în Anglia se arată că situația îngrijorătoare din acest domeniu este provocată de „insuficiența fondurilor alocate pentru

școli”. Ministerul Învățămîntului al Angliei a redus alocările pentru construcții de instituții de învățămînt, în perioada 1962—1963, de la 170 milioane lire, prevăzute inițial, la 61 milioane. Pe de altă parte, pentru a se acoperi creșterea de cadre didactice în această țară este nevoie de încă 60.000 de profesori, număr imposibil de realizat fie și numai din cauza salariilor mici pe care le primesc cadrele didactice.

★

Nici în Franța situația școlară nu se prezintă mai înfloritoare la începutul acestui an de învățămînt. Cheltuielile legate de războiul colonialist din Algeria împiedică realizarea „reformei profunde” promise de autorități. Numai în departamentul Bouches-du-Rhone sînt necesare 567 noi săli de clasă, dar nu au fost inaugurate decît 52. Lipsa celor 515 săli de clasă înseamnă că 20.000 de copii nu au unde să învețe.

Situația nu este mai bună nici chiar la Paris: în arondismentul nr. 9 al capitalei Franței, la 100.000 de locuitori revin abia două instituții preșcolare.

Caracterul de clasă al învățămîntului în Franța reiese cît se poate de limpede dintr-o statistică recentă publicată de presa franceză: din 10 copii de țărani abia unul, iar din 10 copii de muncitori abia doi urmează liceul.

„Aceste cîteva exemple, ilustrează grăitor situația grea a învățămîntului, lăsat pe plan secundar de promotorii politici de încurajare a cursei înarmărilor. Și dacă în S.U.A., Anglia și Franța, „nu se găsesc fonduri” pentru învățămînt, atunci situația unor țări mai puțin dezvoltate și-o poate imagina oricine!

Comparația care se impune între dezvoltarea impetuoasă a învățămîntului în țările socialiste și situația din cele capitaliste apare deosebit de pregnantă și acum, la început de an școlar.

Elena Anghel-Mirea

Conferința națională a pedagogilor din Cehoslovacia

Între 22—24 august 1961 a avut loc la Praga cea de a VI-a Conferință națională a pedagogilor din Cehoslovacia.

Astfel de conferințe, care au intrat în tradiția școlii cehoslovace, s-au succedat în timp paralel cu etapele parcurse de poporul cehoslovac pe drumul construirii socialismului și al desăvîrșirii lui. Ele au însemnat întotdeauna un prilej de bilanț al realizărilor obținute în domeniul învățămîntului și, în același timp, un prilej de privire spre viitor, de mobilizare a tuturor forțelor și energiilor celor ce muncesc în școli pentru noi înfăptuiri în opera de educație comunistă a tinerei generații.

Cea de a VI-a conferință a pedagogilor cehoslovaci a urmat firul acestei tradiții socialiste adînc întipărite în conștiința oamenilor școlii și a întregului popor cehoslovac. Ea a marcat un moment de mare însemnătate în viața școlii, avînd — prin scopul pe care și l-a propus și prin problemele dezbătute — o deosebită semnificație social-politică.

La conferință au fost analizate rezultatele obținute de școala cehoslovacă în urma aplicării Hotărîrii C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia din aprilie 1959 privind dezvoltarea învățămîntului precum și a legii adoptate de Adunarea Națională a R. S. Cehoslovace în decembrie 1960 în legătură cu sistemul de instrucție și educație.

Desfășurîndu-se în condițiile în care poporul cehoslovac, sub conducerea partidului comunist, a înfăptuit construirea socialismului și are în față perspectiva apropiată a trecerii la comunism, ceea ce face să crească deosebit de mult rolul școlii și al întregii societăți în educarea comunistă a tineretului, conferința a acordat principala atenție îmbunătățirii continue a învățămîntului de masă. La lucrările ei au participat peste 1.700 de persoane. Pe lângă învățători, profesori, organe de îndrumare și control, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai organizațiilor de tineret, au fost de față muncitori, tehnicieni, reprezentanți ai presei, ai radioului, televiziunii și ai organizațiilor sportive, deoarece problemele de pe ordinea ei de zi au interesat cercuri largi de cetățeni de diferite profesii, ca expresie a grijii ce se acordă formării generațiilor tinere. Discuțiile purtate au prezentat mult interes și pentru delegațiile de pedagogi din țările socialiste — R. P. Bulgaria, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Romîna, R. P. Ungară, U.R.S.S. — oferindu-le posibilitatea să cunoască experiența școlii cehoslovace și drumul dezvoltării ei ulterioare.

Lucrările conferinței s-au caracterizat printr-o participare în-suflețită la dezbaterile principalelor probleme care stau în fața școlii cehoslovace, prin căutarea unor măsuri cît mai eficiente pentru realizarea unei legături strînse a școlii cu viața, întocmai ca o legătură multilaterală cu politica, cu munca poporului, cu practica, cu știința și cultura.

În salutul adresat conferinței de către C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, în referatul cu tema „Școala și educația în etapa actuală a construirii societății socialiste înaintate și a formării premiselor pentru trecerea treptată spre comunism”, prezentat de ministrul Învățămîntului și Culturii al R. S. Cehoslovace, tov. František Kahuda, ca și în alte materiale ale conferinței s-a subliniat că întărirea legăturii școlii cu viața societății socialiste este necesară pentru ca pregătirea tineretului să răspundă nu numai cerințelor de azi ale societății, dar și nevoilor ei de mâine. S-a arătat marea însemnătate pe care o are în acest scop ridicarea nivelului de pregătire științifică a elevilor, înarmarea lor cu cunoștințe concrete, legate strîns de viață, care să-i convingă de importanța studiului făcut în școală și să-i învețe să se folosească de cunoștințele dobîndite.

O mare atenție s-a acordat de asemenea problemelor legate de educația ideologică și morală a tineretului, subliniindu-se că trăsătura principală a muncii educative trebuie s-o constituie legătura ei strînsă cu cerințele societății socialiste, astfel încît elevii să înțeleagă sensul relațiilor socialiste dintre oameni, semnificația muncii în viața societății și, pe baza ideilor și convingerilor pe care le dobîndesc în această privință, să li se dezvolte sentimentul de răspundere față de colectivitate.

O sarcină dintre cele mai importante care stă în fața școlii cehoslovace — ca de altfel și în fața școlii din toate țările socialiste — și care a fost pe larg dezbătută la Conferința pedagogilor de la Praga este educarea elevilor în spiritul ateismului militant. Această sarcină care izvorăște din ideologia comunistă, ce stă la baza întregii munci instructiv-educative, devine tot mai actuală în condițiile progresului științei, care înarmează pe om cu noi și tot mai mari puteri asupra naturii. Conferința a cerut pedagogilor să lupte cu fermitate pentru a înlătura din conștiința tineretului orice rămășiță de superstiții, care constituie o frînă în calea progresului.

Largi dezbateri s-au purtat la conferință în legătură cu educația prin muncă a elevilor, popularizîndu-se experiența pozitivă dobîndită în această privință de numeroase școli. După cum se știe, elevii claselor IV—IX ale școlilor cehoslovace execută lucrări de atelier și lucrări agricole, iar elevii școlilor medii sînt instruiți direct în producție, în întreprinderi industriale și agricole. Instruirea în producție, care se desfășoară în 10—12 ore pe săptămîină, sub forma unor lecții de obiecte tehnice și a practicii propriu-zise de producție, se încheie cu un examen de calificare în meseria respectivă. Un loc important în sistemul formelor de legare a învățămîntului de practică, de educație prin muncă îl ocupă în școlile din Cehoslovacia și munca patriotică a elevilor.

Sarcinile care stau în fața școlii cehoslovace, organizarea și conținutul ei nou cer noi metode de învățămînt, noi forme de organizare a procesului instructiv-educativ. Discutînd această problemă, cei care au luat cuvîntul în cadrul conferinței au arătat, pe baza experienței a numeroase școli, rolul important al excursiilor, al lucrărilor de laborator, al demonstrațiilor și experiențelor, al cinematografului și radioului, al sportului în ridicarea nivelului muncii instructiv-educative.

Întreaga activitate a școlii cehoslovace este orientată în direcția dezvoltării multilaterale a tineretului. Așa cum se spune în salutul adresat Conferinței de C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, „cartea, munca și sportul — iată ceea ce este esențial în educația tineretului”. Pedagogii cehoslovaci sînt hotărîți să urmeze cu fermitate această indicație a partidului, să aplice cu consecvență acest principiu care stă la baza învățămîntului socialist.

Prof. I. Borca și Prof. E. Blideanu



Copilărie furată! Peste 70 la sută din copiii care trăiesc în Filipine nu au posibilitatea de a urma cursurile școlilor